ANTON BUTTIĠIEĠ (1912 –)
ID-DIVERSI ASPETTI TAL-POEŻIJA TIEGĦU

Ta' ĠORĠ DOUBLESIN

FIL-QASAM letterarju lil Anton Buttigieg nafuh biss bħala poeta. Irrid ingħid, fejn poeti oħra tħajru jmiddu jdejhom għall-palk, bħal Ġużè Chetcuti, jew għall-kritika letterarja, bħal Karmenu Vassallo, Buttigieg għażel mezz wieħed u baqa' jħaddem dejjem lilu. B'hekk jidher li Buttigieg flok ma qagħad jinħela jesperimenta b'mezzi li ma jgħoddux għalih, minn kmieni fil-ħajja (kien għad għandu biss dsatax-il sena) għamel l-għażla tiegħu u nxteħet għall-poeżija. Sa hawn l-istorja ta' Buttigieg hija wkoll bħal dik ta' poeta kbir ieħor – Rużar Briffa.

Iżda din l-istess limitazzjoni li Buttigieg impona fuqu nnifsu ġegħlitu jilgħab b'diversi suġġetti kif ukoll b'diversi għamliet u forom li tilbes il-leħma poetika. B'riżultat ta' dan huwa daħħal fl-ilsien Malti l-Haiku u t-Tanka u ta spinta qawwija lill-epigramm li sa ftit snin ilu kien wasal biex imut. Fis-sitt ktieb li stampa Buttigieg imsemmi *Il-Muża Bil-Kimono* insibu ġabra ta' poeżiji qsar Haiku u Tanka, ħafna minnhom ispirati minn poeżija Ġappuniża iżda fosthom hemm ġojjell li lili laqatni ħafna għaliex inħoss li fil-konċiżjoni tiegħu hemm il-formula maġika tal-ewwel fażi fil-poeżija ta' Buttigieg.

Eħla għalija
minnek hemm inti biss
fil-ħolma tiegħi (Haiku nr. 121)

Il-messaġġ ta' dawn it-tliet versi huwa li fil-ħolm imorru d-difetti kollha. L-Utopia ta' Anton Buttigieg hija s-saltna tal-ħolm għaliex il-ħolm ipinġi isbaħ mir-realtà. Għalhekk tiġi weħidha l-mistoqsija: "Buttigieg fl-ewwel fażi tiegħu eskapista jew le?" Hemm xi kritiċi li jsostnu flimkien mal-Prof. Aquilina li dan il-poeta kien eskapista. Ta' min jinnota li Buttigieg innifsu m'huwiex kuntent b'din it-tikketta. Igħid il-poeta li l-fatt illi l-ewwel żewġ dammi tax-xogħlijiet tiegħu huma fil-qofol tagħhom poeżiji tan-natura ma jfissirx li hu eskapista. Madankollu wieħed ma jistax ma jaqbilx mal-Prof. Ġużè Aquilina meta fi *Studji Kritiċi Letterarji* (p. 123) igħid hekk: "Mad-dinja iebsa tal-ġebel wit-tajn li ngħixu fiha kuljum, imiss mill-inqas li jista'."

Iżda wieħed irid iżomm quddiem għajnejh li dan il-kliem inkiteb fil-1945 wara li deher *Mill-Gallerija ta' Żgħożiti* (Lux Press 1945), u jibqa' japplika sal-ħarġa fil-1949 ta' *Fanali Bil-Lejl* (Empire Press). Minn dik is-sena 'l quddiem, madankollu, Buttigieg bħal donnu għamel kalkoli ġodda u ġibed f'direzzjoni oħra.

Imma ħalli nieqfu hawn biex naraw ftit din l-ewwel fażi tal-poeta tagħna. Imwieled Għawdex fejn qatta' tfulitu, Buttigieg xorob minnufih għerf ir-raba'. Tgħallem minn ċkunitu l-għana tal-għasafar, l-ilwien tal-uċuħ tar-raba' tul l-erba' staġuni. Sa l-1949 mal-ħarġa ta' *Fanali Bil-Lejl* kien kiseb it-titlu ta' "Il-poeta tan-natura", u bir-raġun kollu, bis-saħħa ta' versi bħal dawn meħudin minn *Il-Gżira ta' Atlantis*

ix-xmara sejra sserrep
tar-raba' fil-ħelsien;
mal-ħamla l-wiżż jiġġerra
ma' dellu t-tnejn flimkien

(Gallerija ta' Żgħożiti, pġ.62)

u dawn meħudin minn *Lill-Kampanella:*

......donnok libsa ħadra
miżgħuda bir-rubini hemmhekk mitluqa
minn xi Fatata,

(Ibid., pġ.62).

Billi l-poeta tgħallem dritt min-natura l-misteri tal-flora u tal-fauna, lil Buttigieg għad ma laħqu ħadd f'din l-isfera. Madankollu, dan l-istess element romantiku hekk evidenti fl-ewwel ġabra tiegħu huwa prova ċara li Buttigieg konxjament tbiegħed mill-attwalità tal-poeżija soċjali. U dan għamlu, fil-fehma tiegħi, biex meta l-għafsa u t-tensjoni tal-ħajja moderna tagħfas fuqu aktar milli jmissha, għalkemm jingħalaq fil-palazz tal-fantasija li huwa ħoloq għalih innifsu. Hekk fil-poeżija *Id-Dura tal-Merħ* jien inqabbel lil Buttigieg ma' Wordsworth f'*I Wandered Lonely as a Cloud:*

Il-ħlewwa li nisslet id-dehra
ġo qalbi f'dik l-għodwa t'April
qatt blieqet qatt għabet għal kollox

....
U meta mill-ġlieda tal-ħajja
għajjien inħoss ruħi qatigħ
nixtieq nerġa' mmur lejn (i)d-dura (sic)
(pġ. 24 *ibid.*)

I gazed – and gazed – but little thought
What wealth the show to me had brought.
For oft when in my couch I lie
in vacant or in pensive mood
They flash upon that inward eye
Which is the bliss of solitude.
(Poems of Wordsworth,
Macmillan 1965, pġ. 128).

U għal darb'oħra fi *Il-Ħażna tal-Peprin* (p. 18) fejn il-Baħar tar-Rangis jinbidel f'baħar ta' Peprin.

> U jien ġo soddti dlonk bdejt ngħum, nitbahrad
> ġo baħar ta' peprin, baħar ta' ġid,
> ferħan li peprin nista' ta' kull ħlewwa
> naħtaf u naqta' kemm u x'ħin irrid.

Xebh hemm żgur għaliex il-poeta Malti nnifsu jistqarr li imita lil Wordsworth f'okkażjonijiet oħra bħalma għamel *f'Iż-Żebbuġ ta' Għawdex.*

Xi minn daqqiet il-*mode d'emploi* ta' Buttigieg huwa dak ta' pittur li jfittex jirreġistra fuq it-tila xena li qed thedded li tinqered minn wiċċ l-art. Dan hu l-metodu li juża Anton Buttiġieġ fil-poeżija *Id-Dgħajjes tal-Latini,* metodu li jfakkrek fil-pittur Spanjol Murillo, li għalih il-poeta għandu qima speċjali.

> bl-għajat tal-bdot u tal-baħrin żagħżugħa
> ma' l-arbli mxabbta
> Jiftħu għar-riħ tal-majjistral mill-poppa
> tirkett fuq l-arblu ta' quddien, majjistral
> wara, u l-qlugħ iż-żgħir tal-pallakkun
> barra mill-pruwa,
> *(Gallerija ta' Żgħożiti,* pġ. 52)

Aktar 'il fuq għidt li Buttigieg illum ġibed rotta diversa minn dik ta' poeta għal kollox romantiku. Iżda dan ma jfissirx li tilef il-ħila li jpinġi xeni bħal dawn jew li m'għadux jiktibhom. Fil-fatt sa l-1968 insibuh għandu jikteb b'dal mod:

> Il-Bugonvilla
> telgħet mal-ħajt sat-tieqa
> mhux sabiex tisraq
> iżda biex toffri fjura
> lin-nies ta' ġewwa l-kamra
> *(Tanka – il-Muża bil-Kimono,* nru. 45).

Versi liriċi li jfakkruk f'disinn delikat fuq xi mrewħa Ġappuniża. Il-ħsieb huwa sempliċi: ix-xitla tagħtiha ftit ilma, fjuri tagħmel. Mhux dejjem bħalha jagħmel il-bniedem. Din il-bugonvilla tinsab f'waħda mill-btieħi tal-palazz tal-gvernatur, il-belt. Reċenti wkoll hija l-poeżija *Il-Ħolma t'Alla* fejn il-poeta jżewweġ il-ġmiel tal-ħolqien mal-ħsieb reliġjuż, il-Kobor t'Alla, nota li tista' tgħid insibuha fil-poeti kollha, barranin ukoll. Iżda jibqgħu magħrufin biss dawk li jfissru l-ħsieb bi kliem mirqum u

versi melodjużi li jitgerrbu mill-ilsien ħafif ħafif. Nisimgħu l-ewwel lil Victor Hugo (1802-1885).

Et les flots bleus, que rien ne gouverne et n'arrête,
Disaient, en recourbant l'ecume de leur crête:
– C'est le Seigneur, le Seigneur Dieu!

("Extase" Nine French Poets, Macmillan – pġ. 52).

(U l-mewġiet żoroq li ħadd ma jista' għalihom, qalu huma u jitliegħbu bil-kuruna tar-ragħwa fuq rashom – Dan hu l-Mulej, il-Mulej Alla). Xejn anqas melodjuż minnu Buttigieg.

Għalhekk meta tmur timxi fil-kampanja, ftakar sewwa
illi qed timxi ġewwa l-ħolma t'Alla;
Irfes bil-mod, imxi bis-skiet u l-qima,

(*Qasba Mar-Riħ*, pġ. 1).

Sbieħ it-tnejn. B'danakollu meta wieħed joqgħod jixtarr il-poeżija tal-Malti isib li Buttigieg ħareġ b'xi ħaġa ġdida għal kollox; it-teżi li n-natura hija it-twettiq tal-ħolma t'Alla.

Mill-imħabba għan-natura għall-imħabba tal-wieħed għall-waħda naslu f'qabża waħda. U hawn Buttigieg jurina kemm huwa tassew versatili għax kiteb dwar is-suġġett sew meta l-lehma sabitu qalbu sewda, aktar minn hekk meta sabitu mnikket għall-mewt, kif ukoll meta kellu xejra ferriħija, fejn irnexxielu wkoll, ħaġa mhux soltu fil-poeżija Maltija, idaħħal nota umoristika:

* Tfajla għad jasal jum minn tax-xjuħija
li f'idek jiġu dawn il-versi fqira
....
Jien inkun mitt, u ġismi sar ħamrija
u ruħi tkun qed tagħmel xi titjira;
minni ma fadal xejn ħlief xi tifkira;
inbiegħet tkun fl-irkant l-iskrivanija.

(*Qasba Mar-Riħ*, pġ. 59).

*(Oriġinarjament "Tfajla" inbidlet f' "Connie" meta ġiet għall-istampa għal raġunijiet ovvji). Iżda l-ħajja lagħbet daqqtejn ta' ħarta sew lill-poeta tagħna, daqqtejn ta' ħarta li kienu jxejnu bniedem b'rieda anqas soda minn dik ta' Buttigieg. Għal żmien, il-muża nixfet f'qalb il-poeta u meta reġa' qabad il-pinna biex jikteb kien għadu qed jara madwaru sħab tqil iswed. Xorta waħda Anton Buttigieg jibqa' jiftakar fiż-żmien ta' ferħ

u hena. U dak li messu kiteb ftit wara t-tieġ tiegħu, kitbu sentejn wara l-mewt ta' l-ewwel mara tiegħu. Madankollu l-imgħoddi issa mhux ser iferrħu, iżda bil-maqlub ifakkru fit-telfa tiegħu u jżidlu man-niket li għandu. Dan hu l-ħsieb ta' *Niftakar*, poeżija unika fil-letteratura Maltija:

Niftakar.
. . . .
il-qabar, il-għadam id-dud
il-ħabel iżaqżaq bil-pis tat-tebut
il-ħoss tal-kazzola mal-art
u l-qabar jitgħatta bil-ward.

(*Qasba Mar-Riħ*, pġ. 47).

Versi tassew makabri iżda t-ton għalkemm pessimist huwa kontrollat mill-bidu sa l-aħħar u Buttigieg ma jnewwaħx. L-oriġinalità tal-poeżija tinsab fil-kuntrast ta' bejn iż-żewġ kwadri, li jagħmel mill-poeżija antitesi waħda minn tarf sa tarf. Interessanti li din, waħda mill-isbaħ poeżiji fi lsienna, ġiet ispirata mill-*Madame Butterfly* ta' Puccini. Il-ħsieb ġie f'moħħ il-poeta waqt li kien it-tijatru u l-għada kienet lesta. Ikollna nistqarru, iżda, li t-ton tal-poeżija hu xi ftit negativ, u jmur kontra l-istess prinċipju ta' Buttigieg. Wieħed isibha bi tqila biex għalhekk jifhem l-għaliex kellu jkun aktar ottimist fil-poeżija *Dalwaqt Jisbaħ* milli f'*Niftakar* meta ta' l-ewwel inkitbet sewwa sew wara l-mewt ta' Nannie filwaqt li tat-tieni nkitbet sentejn wara. F'*Dalwaqt Jisbaħ* insibu dak li hu nieqes f'*Niftakar* – nota ta' tama.

Ilmaħ ftit dik il-gawwija
barra l-port
sejra tofroq
il-għelieqi tal-idwal;
dik hi marti tistennieni
bħalha hieni
inkun jiena f'qasir żmien.

(*Fanali bil-Lejl*, pġ. 111).

Il-poeta jittama mhux fil-mewt iżda f'ħajja 'l hemm mill-mewt.

Kienet sewwa sew din it-traġedja li ġiebet bidla ħafifa f'Buttigieg Intenni li hija bidla ħafifa u mhux metamorfosi. Biss, min iqabbel l-ewwel żewġ antoloġiji ma' *Qasba Mar-Riħ* isib li fejn qabel il-biċċa l-kbira tal-poeżiji kienu impersonali, u l-poeta estrovert, fl-aħħar ġabra tal-poeżiji ta' Buttigieg il-maġġoranza huma individwali, awtobijografiċi u fihom Buttigieg huwa introvert. Mill-1945 sal-1952 il-fantasija naqset jekk ma

għebitx għal kollox u minflokha daħlet ir-realtà. Dan kollu ġara hekk bil-mod li aħna ma nistgħux niffissaw data u ngħidu dan kien it-*turning point* fil-kitba ta' Buttigieg. B'danakollu m'hemm l-ebda dubju li llum Buttigieg huwa *engagé*, huwa marbut ma' ċerti prinċipji u fehmiet.

Naraw kemm tassew Buttigieg kien impersonali u estrovert jekk naqbdu l-ewwel versi ta' wħud mill-poeżiji:

Ja Dudu tal-ħarir ġod-deheb imgeżwer (*Gallerija* pġ. 34)
Is-sliem għalik, *ja* Għodwa, int Ruħ qawwija (*Gallerija* pġ. 37)
Minxura fuq il-ħajt ħdejn in-nixxiegħa
ja Kampanella .... (*Gallerija* pġ. 39)
Rajtek, *ja* palma mferrxa (*Gallerija* pġ. 40)
Ja Palma Tiegħi, fejn hu ż-żmien ta' żmienek (*Gallerija* pġ. 50)
Ja dgħajjes tal-latini, kif il-għodwa (*Gallerija* pġ. 52)

Nosservaw minnufih li sa mill-ewwel vers l-awtur jindirizza xi oġġett jew ħlejqa u rari jagħmel riferenza għal xi episodju minn ħajtu. Fil-fatt *Għanja lill-Bufula* hija waħda mill-ftit poeżiji ta' din id-damma li fihom nota awtobijografika. Hawnhekk il-poeta jirriferi għaż-żmien meta huwa nġabar bil-leva u għalhekk jistaqsi lill-bufula:

Għaliex, Bufula, l-ħajja għanet lilek
bil-ġid u l-ħlewwa, bil-ħelsien u s-sliema,
u lili ċaħdet ta' din l-art kull hena?
għaliex? għaliex?
(*Gallerija* pġ. 98).

Hajta rqiqa ta' melankonija fiha l-poeżija iżda fis tiġi newtralizzata b'nota ottimista tliet strofi aktar 'l isfel.

Ah! forsi jien ukoll għad ninża' l-libsa
tal-lejl u n-nhar u tal-ħtiġijiet tal-ġisem,
tad-dmirijiet u r-rbit, u fuq il-ġwienaħ
ħielsa tas-sliem,
Bħalek nittajjar.

Madankollu dan kien żmien il-gwerra u jekk Buttigieg inġabar fisservizz (kien Spettur fil-Malta Police Force – Malta Who's Who) ma kienx waħdu u għalhekk sata' jagħti ħarsa madwaru u jitfarraġ. Mhux hekk fl-1948 meta l-burraxka li għadda minnha kienet għalih personali. Buttigieg sar jaf li martu (l-ewwel mara, Carmen Bezzina) sfat milquta minn marda serja u li ma kien hemm l-ebda tama ta' fejqan għaliha. Biex wieħed jistabar u jittama, irid jara xaqq dawl iżda l-poeta kien jaf tajjeb li

s-sentenza tal-mewt ta' martu ma setgħetx tinbidel. Għalhekk kien fadal triq waħda biss miftuħa għalih – dik li jaħrab fis-saltna tal-poeżija. Din hi t-tama tal-poeżija *Il-Kebbies tal-Fanali* li dwarha huwa nnifsu jgħid:

"Darba jew darbtejn fil-ġimgħa kont ninfexx siegħa waħdi, ningħalaq ġewwa fija, u nikteb. Kienet iżżommni. Darba waħda, waqt illi kont fis-sodda ġietni din l-idea ta' Majsi l-kebbies. Qomt malajr u ktibtha. Harġet fi kwistjoni ta' minuti kif joħorġu l-poeżijiet sbieħ, bla preparazzjoni xejn." (F'intervista mogħtija lill-Professur Ġużè Aquilina bid-data 1961).

Kull fl-għaxija
kif mal-għabex
tnin u tmut saħħet il-jum
jiġi Majsi bis-sellum
u jixgħelli taħt it-tieqa
fanal ċkejken,

(Fanali bil-lejl – Dħul).

Min jiġi biex jikkummenta fuq din il-poeżija, soltu jikkwota l-egħluq (jiġifieri r-riflessjoni) tagħha – l-aħħar strofa li tibda, "Alla ħares ma kienx Majsi". Jien qed inġib il-ftuħ tal-poeżija billi naħseb li sibt il-ġenesi, f'poeżija minn ta' Robert Louis Stevenson (1850-1894) imsemmija appuntu *The Lamplighter.* Biex wieħed jieħu idea ta' kemm jersaq qrib Buttigieg qed inġib dawn il-versi ta' Stevenson.

.... and the sun has left the sky.
It's time to take the window to see Leerie going by;
For every night at teatime and before you take your seat,
With lantern and with ladder he comes posting up the street.
....
For we are very lucky, with a lamp before the door,
And Leerie stops to light it as he lights so many more;
(A Child's Garden of Verses, Heritage Press, p. 36).

Xebh hemm saħansitra fil-għażla tal-isem Leerie/Majsi, t-tnejn ta' żewġ sillabi u bl-istess fonema fit-tarf. (Fil-fatt, igħidilna l-poeta, il-kebbies kien jismu Bernard, u Majsi kien il-bejjiegħ tal-pitlorju, iżda r-ritmu kien jitlob li Majsi jieħu post Bernard). Miniex ngħid li dan huwa każ ta' qlib jew plaġjariżmu, iżda każ ta' "reminixxenza poetika" (il-frażi ta' Ġużè Aquilina). U biex nagħtu lil Buttigieg kull mertu li ħaqqu, fejn R.L. Stevenson iżomm il-ħsieb tal-kebbies, il-Malti jinqeda bih bħala simbolu għall-muża poetika.

Kif ġa rajna, il-poeta tilef 'il martu u *Niftakar* hija l-epilogu tal-ġrajja traġika. B'danakollu fi kliem il-poeta nnifsu "Il-ħajja tagħtik daqqa iżda lanqas ma tħallik tibki. Tgħidlek insa l-biki u ibqa' miexi." U f'dan iż-żmien ta' prova l-avukat Buttigieg sab min iwieżnu – sab lil ommu.

Uliedi, tliftu 'l ommkom ċkejknin ħafna,
iżda ma batejtux għax sibtu n-Nanna;
uliedi, ħobbu u weġġħu lil nannitkom
kif Ġesù ħabb u weġġah lil Sant'Anna.

Din hija l-faċċata li l-poeti kbar Maltin kollha kitbu fuqha – l-imħabba lejn l-omm. It-tielet volum li ħareġ Buttigieg *Ejjew Nidħku Ftit* (1962) iġib din id-dedika "Lil ommi u lil missieri li rabbew lili u lit-tliet uliedi". Fejn poeti oħrajn jaqbdu dejjem l-istess rotta – l-imħabba sesswali – Buttigieg jesplora rkejjen oħra tal-imħabba.

.... fi ħdani
inqiegħed lil *Manol* roża u fewwieħ (ibnu t-tieni wieħed Emanuel)
u nross wiċċi ma' wiċċu, bih nitgħaxxaq
u nxommu kif inxomm blanzun sabiħ.

Nosservaw hawn il-ħila tal-poeta li f'erba' versi jdaħħal is-sens tal-ħars, tal-ħass u tax-xamm. Versi bħal dawn għandu Victor Hugo fil-poeżija *Lorsque l'enfant parait:*

Enfant, vous êtes l'aube et mon âme est la plaine
Qui des plus douces fleurs embaume son haleine
Quand vous la respirez.

(Tfajjel, inti ż-żemiq u ruħi l-pjanura li timtela bil-fwieħa tal-oħla fjuri malli tieħu n-nifs int).

Dawn iż-żewġ poeżiji Buttigieg iġibhom fit-taqsima *Sentimenti Varji* li hi l-iqsar taqsima tal-ktieb. Mill-banda l-oħra poeżiji reliġjużi u poeżiji natura cum reliġjon, jew imħabba cum reliġjon għandu kemm trid. Is-sabiħa hi li meta sekular jikteb poeżija reliġjuża ħafna drabi jilħaq, f'dik li hija sinċerità lil poeti bħal Dun Karm u Profs. Cuschieri, li r-reliġjon għalihom hija, biex ngħid hekk, ħobżhom. F'moħħi għandi lil Rużar Briffa fil-poeżija *Wieħed Biss* u *L-Għanja tal-Imnikket.* Lil Buttigieg tagħmillu ġieh din:

bil-lejl, bin-nhar qed għassa fuq il-qabar
b'idejn miftuħa t-tnejn, il-Kurċifiss.
U meta fil-qawmien hi tqum min-nagħsa,

Hu jinżel mis-salib, u lejn il-Wied
jeħodha għand Missieru u jgħidlu ħlejju:
din emmnet fik, Missier, ħudha s-smewwiet.
(Il-Għassies tal-Qobra, Qasba mar-Riħ, pġ. 50).

poeżija tabilħaqq sinċiera. Semmejt waħda, stajt semmejt għaxra oħra. Kif qed naraw dan il-poeta ittratta diversi aspetti tal-ħajja. Iżda Buttigieg huwa versatili wkoll fil-prosodija, fejn juri preferenza għas-Saffika, klassika u mhix, għalkemm huwa jabbuża mis-Saffika għaliex is-suġġett mhux dejjem huwa għoli biżżejjed kif titlob din l-għamla ta' poeżija. Qrib l-1950 madankollu Buttigieg interessa ruħu f'għamliet oħra, ngħidu aħna l-vers imħallat li ħaddem b'għaqal kbir. F'idejh il-vers imħallat huwa mexxej u l-widna titpaxxa bis-sens ta' libertà li joħloq l-enjambement kważi kontinwu.

Mma meta tal-għodwa	6
id-dija	3
dlonk tkeċċi lid-dalma lejlija,	9
erħilha lit-tieqa	6
tidhirlek	3
impittra, miżwieqa,	6
timtela bil-ħajja u l-lwien	9

(It-Tieqa, Qasba mar-Riħ, pġ. 63).

Żewġ versi minn din il-poeżija, osservajt, għandhom remixxenza qawwija ta' Rużar Briffa fix-xogħol tiegħu *Lil Ommi*. Il-versi huma dawn.

tbissimli bil-ħlewwa	benninni bil-ħlewwa
nessili kull dnewwa	....
	nessini kull dnewwa;
(Buttigieg)	*(Poeżiji*, pġ. 26)

Billi ta' Briffa ġġib id-data 1928, huwa ċar li l-versi oriġinali huma tiegħu. Inħoss li hawn għandna xhieda tal-opinjoni għolja u l-qima li Buttigieg għandu lejn il-mibki Tabib Speċjalista Briffa bħala poeta. Lanqas m'għandna niskantaw jekk Buttiġieġ kien hekk familjari mal-poeżiji ta' Briffa li dawn il-versi qabżulu bla ma jaf kif. Poeżija importanti ferm għax tixħet dawl fuq il-filosofija tal-ħajja, kif jifhimha hu: *Roll with the blows* hija din li ġejja:

Qasba tixxejjer
mar-riħ jien kont fil-ħajja
qatt ma kissirni

ir-riħ! 'mma tgħidx kemm ġagħalni
nilgħaq it-trab tal-art.

(Tanka nru. 14, Il-Muża Bil-Kimono).

Versi mħallta (tal-ħamsa u tas-sebgħa) flimkien ma' enjambement u ħsieb epigrammatiku, kontenut u forma, joħolqu din il-ġawhra ta' poeżija.

Fl-aħħarnett, biex nagħilqu fuq nota ferrieħa, nagħtu titwila lejn l-epigrammi ta' Buttigieg miġbura f'*Ejjew Nidħku Ftit* – 1962 u *Ejjew Nidħku Ftit Ieħor* (Lux Press – 1965). In-nota karatteristika tal-epigrammi umoristiċi ta' Buttiġieġ hi l-*punch line* li jekk jista' jkun ma jitfaċċax qabel imiss. Il-versi aktarx ikunu tal-ħdax.

"Sur Kappillan, jaħasra jiena fqira,
m'għandix ħasi għalik, vojt is-senduq;"
U dak il-ħin ħa jseddqu l-kelma tagħha,
qagħqgħu t-tiġieġ ilkoll, dena s-serduk!

(Ejja Nidħku Ftit Ieħor, nru. 94).

Helwa wkoll hija *Devota Qalbiena* (nru. 271) fejn biex wieħed jifhem x'inhu jagħmel Buttigieg irid jintebaħ li hawn għandu parodija tal-forma (mhux tal-kontenut) ta' poeżija magħrufa ta' Dun Karm *Il-Qalbieni.* B'hekk Buttigieg jirbaħ l-effett tal-*Mock Heroics.*

Buttiġieġ	*Dun Karm*
Kien ili siegħa	Niżel sa fl-aħħar
naraha żżiġġ	wiċċu daħkan
bejn il-kolonni	u qabeż barra
u terġa' tfiġġ,	mill-ajruplan
Sa fl-aħħar ħarġet,	Kien ili siegħa
U ħdejn il-vara	għajnejja fih
tal-bieb ta' barra	narah jittajjar
lemħet il-ġara.	eħfef mir-riħ.

(Antoloġija, pġ. 123).

Id-daħk fl-epigrammi ta' Buttigieg huwa ġenwin u mhux imqanżaħ.

Dan huwa mela Buttigieg. Poeta versatili u prolifiku (297 poeżiji bejn l-1945-52 u skond ma stqarr fadallu ħafna x'joħroġ). Huwa wkoll konsistenti fil-kwalità għalkemm "iż-żmien tan-nixfa" li lmenta minnu Dr. Rużar Briffa mess lilu wkoll bejn is-snin 1952-1956. Briffa u Psaila waslu fi tmiem il-ġrajja. Dan għadu wasal nofs triq... u l-pass dejjem jissoda.